

Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän aloite Ysiksi yläkouluun!

Kaupunginvaltuusto 10.03.2025 § 19
173/12.00.00/2025

Valtuutettu Viivi Järvelä esitti seuraavan aloitteen:

Murrosiässä unitutkijoiden mukaan biologinen rytmi myöhästyy ja myös väsymyksen tunne vähenee. Tämä voi johtaa usealla nuorella liian vähäiseen määrään unta nuorten unentarpeeseen nähden, mikä yläkouluiässä on yhä keskimäärin 9 tuntia unta yössä. Tämä näkyy kouluissa myöhästelynä aikaisilta aamutunneilta, väsymyksenä ja keskittymisvaikeuksina etenkin iltapäivätunneilla, mitkä osaltansa voivat heikentää nuorten oppimista koulupäivän aikana.

Koulujen myöhäisempää alkamisaikaa on tutkittu paljon ja tutkimusten mukaan myöhäisempi alkamisaika hyödyttää oppilaita monin tavoin. Suomessa yhä useampi kunta on myös lähivuosina kokeillut myöhäisempiä kouluaamuja ja kokemukset ovat olleet positiivisia: esimerkiksi Forssassa aamumyöhästelyt ovat vähentyneet liki puoleen aiemmasta ja myös aamupoissaolot ovat vähentyneet kaupungin siirrettyä koulupäivän alkamaan yhdeksältä koko perusopetuksessa. Forssalaisten oppilaiden mukaan he kokevat jaksavansa koulussa paremmin ja keskittymisen olevan helpompaa. Myös henkilökunnan kokemukset ovat olleet myönteisiä (Yle: ”Koulun tunnelma muuttui yhdessä yössä, kun kaupunki lopetti kasin aamut”, <https://yle.fi/a/74-20117307>).

Nuorten oppimistulokset ovat viime vuosina olleet Suomessa laskussa, mikä on monien tekijöiden summa. Samaan aikaan nuorten kokemus hyvinvointi on laskenut ja myös mielenterveyskriisi koskettaa erityisesti nuoria. Ongelmat ovat monisyisiä eivätkä korjattavissa yksinkertaisilla toimenpiteillä. Unenpuutteen kuitenkin tiedetään vaikuttavan hyvin kokonaisvaltaisesti sekä fyysiseen että psyykkiseen terveyteen.

Näistä syistä me allekirjoittaneet esitämme, että Kemissä kartoitetaan oppilaiden ja perheiden mielipiteitä sekä nuorisovaltuuston kanta koulun alkamisajasta, selvitetään alkamisajan myöhäistämisen mahdollisuutta ja kokeillaan perusopetuksessa koulun alkamisajan myöhäistämistä siten, että vähintään yläasteella koulupäivä alkaisi aikaisintaan noin klo 9. Mahdollisuuksien mukaan myöhäisempää alkamisaikaa olisi hyvä kokeilla koko perusopetuksessa. Mikäli kokemukset kokeilusta ovat myönteisiä, esitämme, että Kemissä tarkastellaan mahdollisuutta ottaa myöhäisempi opetuksen alkamisaika käyttöön koko perusopetuksessa.

Päätös

Aloite lähetettiin kaupunginhallitukselle tarvittavia toimenpiteitä varten.